

HISTORIA POLSKICH STOWARZYSZEŃ ELEKTROTECHNICZNYCH W ROCZNICĘ 60-LECIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ I STOSOWANEJ

Dariusz ŚWISULSKI¹, Marcin WESOŁOWSKI²

1. Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki
tel.: 58 347 13 97 e-mail: dariusz.swisulski@pg.edu.pl
2. Politechnika Warszawska, Wydział Elektryczny
tel.: 22 234 75 66 e-mail: marcin.wesolowski@ien.pw.edu.pl

Streszczenie: W artykule przedstawiono historię polskich stowarzyszeń technicznych, zrzeszających osoby zainteresowane elektrotechniką. Organizacje takie działały od XIX wieku m.in. w Paryżu, Lwowie i Warszawie. W 1961 roku zostało powołane Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, organizacją naukową zrzeszającą profesorów i młodszych pracowników naukowych, zajmująca się promocją i wspieraniem rozwoju elektrotechniki.

Słowa kluczowe: historia elektrotechniki, stowarzyszenia techniczne, PTETiS.

1. POCZĄTKI DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZEŃ ELEKTROTECHNICZNYCH

1.1. Towarzystwo Politechniczne Polskie w Paryżu

Dążenie do zrzeszania polskich techników w organizacjach technicznych miało swój początek jeszcze w XIX wieku.

Za pierwsze polskie stowarzyszenie techniczne uważane jest Towarzystwo Politechniczne Polskie w Paryżu. Zostało ono założone 15 marca 1835 roku przez generała Józefa Bema. Zadaniem stowarzyszenia była pomoc licznym po upadku powstania listopadowego emigrantom starającym się o pracę w przemyśle francuskim oraz kształcącym się we francuskich uczelniach technicznych. Dodatkowym celem było dostarczanie do kraju nowoczesnych technologii i literatury naukowej z Europy Zachodniej. Stowarzyszenie zakończyło swoją działalność na początku 1837 roku [1, 2].

1.2. Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie

W 1876 roku grupa 22 inżynierów utworzyła we Lwowie Towarzystwo Ukończonych Techników. Od początku stowarzyszenie związane było z Akademią Techniczną we Lwowie, a po przekształceniu uczelni w 1877 roku w Szkołę Politechniczną, zmieniono nazwę na Towarzystwo Politechniczne we Lwowie. W 1913 roku, po wystąpieniu z Towarzystwa członków narodowości ukraińskiej, którzy założyli własną organizację, zmieniono nazwę na Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie. Początkowo działały Sekcja Mechaniczna i Sekcja Elektromechaniczna. W latach 20-tych XX wieku funkcjonowały cztery koła, wśród nich Koło Elektrotechników. W latach 30-tych przekształcono je w dziewięć sekcji, m.in. Elektryków. Zajmowały się one

wyłaszaniem odczytów, publikowaniem rozpraw, przygotowaniem petycji, ogłaszaniem konkursów o treści technicznej, zakładaniem bibliotek, wydawaniem czasopism, urządzaniem wystaw i wycieczek. Towarzystwo należało do powstałej w 1922 roku z jego inicjatywy Stałej Delegacji Polskich Zrzeszeń Technicznych, w 1924 roku przekształconej w Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych. Funkcjonowanie stowarzyszenia zostało przerwane w 1939 roku [1, 2].

17-19 maja 1902 roku uroczystość obchodzono 25-lecie Towarzystwa Politechnicznego. Jubileuszowi towarzyszyła wystawa prac członków i wynalazków, z jej okazji wybito okolicznościowy medal (rys. 1) [2, 3].

Rys. 1. Medal wystawy jubileuszowej Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie (zbiory autora)

8-10 września 1882 roku w Krakowie odbył się I Zjazd Techników Polskich, w którym uczestniczyli technicy różnych specjalności z trzech zaborów i innych krajów. Jeszcze w czasie zaborów zorganizowano w różnych miastach kilka kolejnych zjazdów [2, 4].

1.3. Stowarzyszenia techniczne w Warszawie

Na przełomie XIX i XX wieku nastąpił szybki rozwój elektrotechniki. Spowodowało to organizację na ziemiach polskich pierwszych branżowych organizacji elektryków. Ich głównym celem było poszerzanie wiedzy fachowej, ale stawiano też zadania związane z potrzebami danego regionu [2, 5].

Pierwsze zrzeszenie elektryków w Warszawie powstało w 1899 roku jako Delegacja Elektrotechniczna przy Sekcji Technicznej Warszawskiego Oddziału Towarzystwa

Popierania Rosyjskiego Przemysłu i Handlu. W dniach 1-3 października 1903 roku odbył się w Warszawie pierwszy w historii Zjazd Elektrotechników w Polsce. Ze względów konspiracyjnych, obrady odbywały się jako "Ogólne Posiedzenie Członków Delegacji przy współudziale zaproszonych gości". W 1904 roku Delegacja Elektrotechniczna została przekształcona w Koło Elektrotechników, a w 1907 roku Koło zostało włączone do Stowarzyszenia Techników w Warszawie.

Wkrótce po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, 7-9 czerwca 1919 roku odbył się pierwszy Ogólnopolski Zjazd Elektrotechników, na którym zostało utworzone Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich, opisane w rozdziale 2 [2, 4].

1.4. Związek Polskich Inżynierów Elektryków

W 1916 roku utworzono Związek Zawodowy Inżynierów Elektrotechników, zajmujący się samopomocą koleżeńską. W 1932 roku organizacja została przekształcona w Związek Polskich Inżynierów Elektryków, zrzeszający wyłącznie elektryków z wyższym wykształceniem. Działalność związku została zakończona w czerwcu 1939 roku, po połączeniu ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich [2, 6].

Pamiętką po działalności tej organizacji jest wydany w 1936 roku Spis inżynierów elektryków polskich, zawierający dane ponad tysiąca osób (rys. 2) [7].

Rys. 2. Okładka Spisu Inżynierów Elektryków Polskich z 1936 r.

1.5. Akademia Nauk Technicznych

W 1920 roku z inicjatywy naukowców związanych ze środowiskiem politechnicznym powołano w Warszawie Akademię Nauk Technicznych, której celem był rozwój nauk technicznych i matematyczno-fizycznych. Wśród czterech wydziałów utworzony został Wydział Mechaniczny, w ramach którego znajdowała się też elektrotechnika. Pierwszym prezesem był Gabriel Narutowicz, a pierwszym członkiem honorowym został Ignacy Mościcki. W maju 1939 roku uchwalono ustawę o utworzeniu Polskiej Akademii Nauk Technicznych (PANT). Po II wojnie światowej działalność Akademii była utrudniana przez ówczesne władze. Na znak protestu mandat sekretarza generalnego złożył Janusz Groszkowski. Ostatecznie członkowie Prezydium PANT złożyli mandaty w 1949 roku [2, 8].

1.6. Integracja stowarzyszeń technicznych

Działalność licznych organizacji technicznych powodowała potrzebę skupienia w ramach jednego stowarzyszenia. Próby takie podejmowało już od lat 70-tych XIX wieku wspomniane Towarzystwo Politechniczne we Lwowie oraz Krakowskie Towarzystwo Techniczne. W trakcie III Zjazdu Techników Polskich we Lwowie w 1894 roku powołano jako reprezentację techników polskich Stałą Delegację Zjazdów przy Towarzystwie Politechnicznym we Lwowie, przekształconą w 1912 roku w Radę Zjazdów i Zrzeszeń Technicznych. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, w 1922 roku powołano Stałą Delegację Polskich Zrzeszeń Technicznych. Wśród założycieli było też Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich. W 1924 roku Stałą Delegację przekształcono w Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych [1, 2].

1.7. Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych

Przed II wojną światową działały też związki przedsiębiorstw. W 1917 roku powstał w Warszawie Związek Firm Elektrotechnicznych miasta stołecznego Warszawy. Z czasem działalność związku rozszerzyła się, w wyniku czego został przekształcony w Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych. Działalność zakończyła się po wybuchu II wojny światowej. Inną organizacją zrzeszającą przedsiębiorców był powołany w 1919 roku Związek Elektrowni Polskich. Przeszedł on istnieć po zburzeniu Warszawy w 1944 roku [2, 6].

2. STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH

2.1. Działalność SEP do II wojny światowej

23 marca 1919 roku Koło Elektrotechników przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie utworzyło Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem prof. inż. Mieczysława Pożaryskiego, który doprowadził do organizacji odbytego w dniach 7-9 czerwca 1919 roku Ogólnopolskiego Zjazdu Elektrotechników w Warszawie. W trakcie Zjazdu powołano Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich, którego pierwszym prezesem został Mieczysław Pożaryski [2].

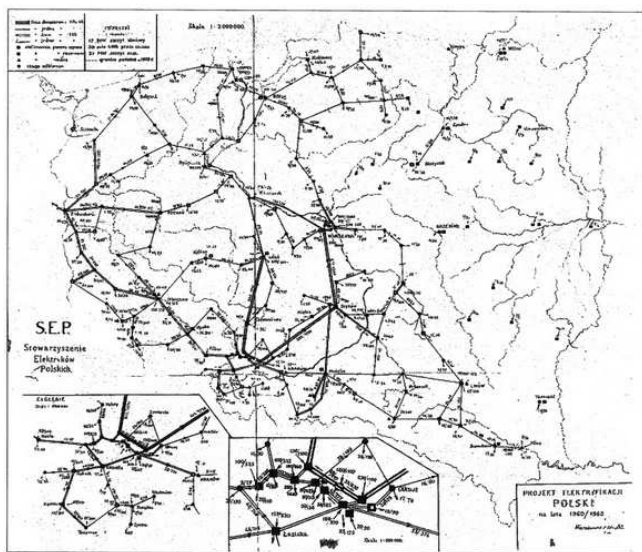
Znaczące zmiany w działalności SEP związane były z wprowadzeniem w 1929 roku nowego statutu. Nazwa organizacji została zmieniona na Stowarzyszenie Elektryków Polskich, zamiast kół wprowadzono oddziały, najwyższą władzą, w przeciwieństwie do dotychczasowych Zgromadzeń Delegatów Kół miały być Walne Zgromadzenia, utworzono Sekretariat Generalny, sekcje, komitety i centralne komisje [2, 9]. W tym czasie nastąpiła też dalsza konsolidacja przez rozwiązanie Stowarzyszenia Radiotechników Polskich i włączenie jego członków do utworzonej w ramach SEP Sekcji Radiotechnicznej.

W okresie od 1929 do 1939 roku działalność Stowarzyszenia Elektryków Polskich rozwijała się w szybkim tempie. Dużą aktywność przejawiały Polski Komitet Elektrotechniczny, Centralna Komisja Słownictwa Elektrotechnicznego i Komisja Wydawnicza. Utworzono Biuro Znaków Przepisowego SEP. W czerwcu 1939 roku do SEP zostało przyłączone Stowarzyszenie Teletechników Polskich i Związek Polskich Inżynierów Elektryków.

2.2. SEP w czasie II wojny światowej i okres powojenny

Rozwój Stowarzyszenia został zatrzymany w wyniku wybuchu II wojny światowej i zdelegalizowania przez okupanta. Siedziba w Pałacu Kronenberga została spalona.

Mimo to, SEP był jednym z niewielu stowarzyszeń, które działało przez całą okupację. Prowadzono odczyty i kursy dla elektromonterów. Pod kierownictwem prof. Jana Obrąpalskiego pracowano nad programem elektryfikacji powojennej Polski (rys. 3). Równie aktywnie działali członkowie SEP, którzy znaleźli się na Zachodzie [2, 6].

Rys. 3. Plan elektryfikacji powojennej Polski opracowany przez SEP w czasie II wojny światowej

Już w 1945 roku podjęto starania o reaktywację Stowarzyszenia. W pierwszych latach powojennych prowadzono działalność zgodnie z przedwojennymi tradycjami. Szybko jednak na drodze aktywnego działania stanęły warunki zewnętrzne. Władze centralne chcąc uzależnić od siebie działalność stowarzyszeń technicznych utworzyły Naczelną Organizację Techniczną, jako "jedynego przedstawiciela świata technicznego" w stosunku do państwa i społeczeństwa. Zmiany w statucie SEP, uzależniające działalność od decyzji NOT wprowadzono w 1947 r. [2, 9].

W 1947 roku odbył się I Zjazd Delegatów w Warszawie. Od 1949 do 1954 roku również w Warszawie odbyło się sześć kolejnych Zjazdów. VIII Zjazd Delegatów został zorganizowany w 1955 roku w Poznaniu, IX w 1956 roku w Krakowie, X w 1957 roku w Katowicach. Przełom w działalności SEP nastąpił po rozluźnieniu ograniczeń związanych z okresem stalinowskim w 1956 roku. Uchwalony na Zjeździe w 1957 roku statut zakładał powrót do aktywności w zakresie kursów, odczytów, konferencji, normalizacji, słownictwa itd. Szczególnie uroczysty charakter miał XVIII Walny Zjazd Delegatów SEP w Warszawie w czerwcu 1969 roku, w związku z obchodami 50-lecia działalności Stowarzyszenia. XIX Walny Zjazd Delegatów odbył się w Krakowie w 1972 roku w zmienionej sytuacji społeczno-gospodarczej, związanej z wydarzeniami z grudnia 1970 roku i objęciem funkcji pierwszego sekretarza KC PZPR przez Edwarda Gierka [2, 9]. Obecnie Stowarzyszenie Elektryków Polskich w 50 oddziałach zrzesza ponad 20 tys. członków.

3. POLSKIE TOWARZYSTWO ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ I STOSOWANEJ

3.1. Początki PTETiS

Równoległe ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich, które jest organizacją zawodową, aktywnie działa Polskie

Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej - organizacja naukowa, zrzeszająca profesorów i młodszych pracowników naukowych. Idea powołania do życia towarzystwa naukowego promującego elektrotechnikę zrodziła się w Polskiej Akademii Nauk w roku 1960. PTETiS został powołany w 1961 roku z inicjatywy profesorów: Janusza Groszkowskiego, Pawła Szulkina, Witolda Nowickiego, Ignacego Maleckiego i Bolesława Dubickiego oraz ówczesnego ministra szkolnictwa wyższego Henryka Golańskiego. Pierwszym przewodniczącym PTETiS był prof. dr inż. Paweł Szulkin [6].

Oficjalnie działalność PTETiS rozpoczęto 26 stycznia 1961 roku. W pierwszym roku powstały cztery Oddziały: Warszawski, Gliwicki, Łódzki i Poznański, w drugim roku dołączyły trzy następne: Gdański, Krakowski i Wrocławski. Od początku nadrzędnym celem PTETiS była szeroko rozumiana działalność promująca i wspierająca elektrotechnikę. Oprócz klasycznej elektrotechniki członkowie zajmują się elektroniką, informatyką czy też automatyką.

3.2. Rozwój PTETiS

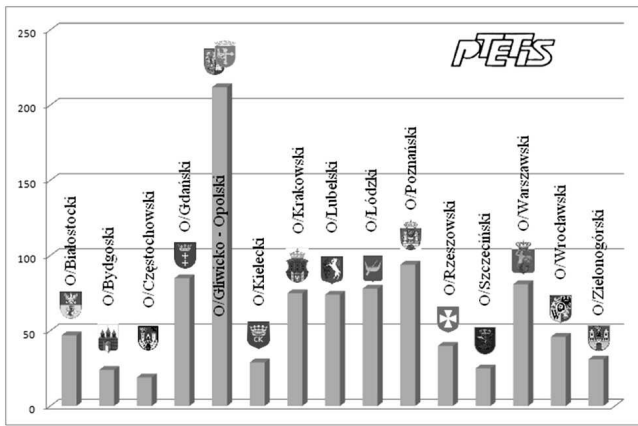
Idea oraz oferta PTETiS okazała się aktualna i atrakcyjna, o czym świadczy ciągły jego rozwój. Na przestrzeni lat powstawały nowe Oddziały oraz Sekcje, realizujące swą działalność w uznanych ośrodkach akademickich na terenie całego kraju. Dziś Towarzystwo liczy 15 Oddziałów oraz trzy sekcje. Patrząc na mapę Polski (rys. 4) widać, że we wszystkich większych ośrodkach PTETiS występuje i działa.

Rys. 4. Oddziały PTETiS na mapie Polski

Obecnie liczba członków PTETiS liczy około 960 osób (rys. 5). Najlicniejszy Oddział Gliwicko-Opolski zrzesza ponad 200 osób. Są też oddziały liczące po kilkunastu członków. Siłą PTETiS są przede wszystkim wspaniali, ambitni Członkowie, którzy aktywnie realizują zadania postawione stowarzyszeniu.

PTETiS współpracuje również z innymi towarzystwami naukowymi, uczelniami, instytucjami badawczymi oraz podmiotami przemysłowymi. Część z nich jest Członkami wspierającymi, pomagając w bieżącej działalności.

Rys. 5. Liczba członków poszczególnych Oddziałów PTETiS

Nad sprawną realizacją celów statutowych czuwali i czuwają Przewodniczący PTETiS. W ciągu sześćdziesięciu lat było ich dziesięciu (rys. 6). Byli i są to Profesorowie o uznanym autorytecie i dorobku, którzy swą postawą przyciągali do Towarzystwa szereg wartościowych pracowników nauki i potrafili stworzyć atmosferę wzajemnego poszanowania i współpracy.

Rys. 6. Przewodniczący PTETiS

3.3. Działalność statutowa PTETiS

Podstawowym celem PTETiS jest popularyzowanie i upowszechnianie dokonań z zakresu elektrotechniki, elektroniki, informatyki i automatyki. Nie bez znaczenia jest również integracja środowisk naukowych, akademickich i przemysłowych.

Cele statutowe realizowane są przede wszystkim poprzez organizację konferencji i innych aktywności naukowych. PTETiS wspiera i prowadzi działalność wydawniczą, nie tylko z zakresu nauk technicznych. Istotnym elementem jest działalność dokumentująca historycznie ważne postaci i wydarzenia. Stowarzyszenie wspiera także działania młodych adeptów nauki, poprzez umożliwianie wystąpień publicznych, nagrody oraz inne formy, pozwalające na szybszą realizację kolejnych szczebli kariery.

Najwyższą formą uznania w stowarzyszeniu jest godność Członka Honorowego PTETiS. Członkowie obdarzeni tym tytułem są osobami znanymi, o niekwestionowanych osiągnięciach, zarówno w odniesieniu do nauki, jak i działalności w Towarzystwie. Aktualna liczba Członków Honorowych liczy 86 osób, a pierwsi z nich otrzymali ten tytuł już w roku powołania PTETiS. Byli to prof. Stanisław Fryze oraz prof. Janusz Groszkowski.

Działalność stowarzyszenia obejmuje nie tylko aspekty współczesnej nauki. Niesłuchanie ważne jest również

zachowanie w pamięci znakomitych postaci polskiej elektryki. Dlatego od roku 2007 PTETiS organizuje akcję Patron Roku, w ramach której upamiętniane są sylwetki wybitnych elektryków. Najczęściej patronem zostaje osoba, której setna czy też inna "okrągła" rocznica urodzin przypada w danym roku. W ośrodku, w którym dany Patron działał organizowane są sesje jubileuszowe, przypominające sylwetkę oraz dokonania. Do tej pory Patronami Roku byli: Tadeusz Cholewicki (2007), Stanisław Szpor (2008), Bronisław Sochor (2009), Wojciech Urbański (2010), Jan Kożuchowski (2011), Tadeusz Zagajewski (2012), Roman Dzieślewski (2013), Władysław Kołek (2014), Alfons Hoffmann (2015), Władysław Latek (2016), Władysław Pełczewski (2017), Jerzy Jaczewski (2018), Karol Franciszek Pollak (2019), Michał Jabłoński (2020).

Rys. 7. Żołnienie kwiatów pod tablicą prof. Władysława Pełczewskiego, Politechnika Łódzka, 13.06.2017 (fot. Dariusz Świsulski)

W sesjach jubileuszowych biorą udział nie tylko osoby znane z osiągnięć dla współczesnej elektrotechniki i elektroniki. Niezwykle ciepło o tej akcji wypowiadają się Rodziny i potomkowie Patronów Roku, którzy często te uroczystości uświetniają osobistymi wspomnieniami o Profesorach. Dzięki temu możemy poznać ich nie tylko od strony zasług dla rozwoju nauki, lecz również postawy w życiu prywatnym. Sesje jubileuszowe Patrona Roku są wspaniałymi wydarzeniami dla lokalnych środowisk naukowych. Bardzo często są to okazje do odsłaniania tablic pamiątkowych, które już na stałe od tego czasu przypominają o dokonaniach Nestorów (rys. 8).

Rys. 8. Odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej prof. Alfonsowi Hoffmannowi, Politechnika Gdańska, 29.06.2015 (fot. Krzysztof Woliński)

Osobom oraz instytucjom wyróżniającym się w działalności na rzecz stowarzyszenia przyznawane są Złote i Srebrne Odznaki PTETiS. Takie działanie jest formą wdzięczności za zaangażowanie w ideę popularyzacji elektrotechniki.

Spśród licznych konferencji organizowanych przez PTETiS na przestrzeni lat, wiele stało się rozpoznawalnymi i zdobyło uznanie, zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej.

Konferencja Wybrane Zagadnienia w Elektrotechnice i Elektronice była organizowana na początku jako seminarium Zarządu Głównego PTETiS. W kolejnych latach jego organizacją zajmowały się różne Oddziały. Proponowana forma odniosła sukces i w ostatnich latach WZEE jest już pełnoprawną konferencją międzynarodową, gromadzącą wielu uczestników. W bieżącym roku odbyła się już jej 16-ta edycja.

Rys. 9. Uczestnicy WZEE w Rzeszowie, 5.05.2016 (fot. Marian Misiakiewicz)

Konferencja Oddziału Warszawskiego - Postępy w Elektrotechnice Stosowanej PES, jest następcą konferencji organizowanych przez ten Oddział nieprzerwanie od 1966 roku. Niespotykana atmosfera oraz tematyka skoncentrowana na praktycznych zastosowaniach elektrotechniki przyciąga stałą i znaczącą liczbę uczestników.

Ewenementem jest również konferencja organizowana przez Oddział Poznański - Zjawiska Elektromagnetyczne w obwodach nieliniowych. Jest ona organizowana od roku 1972, jako konferencja międzynarodowa. Obecnie za organizację odpowiedzialne są ośrodki z wielu krajów świata.

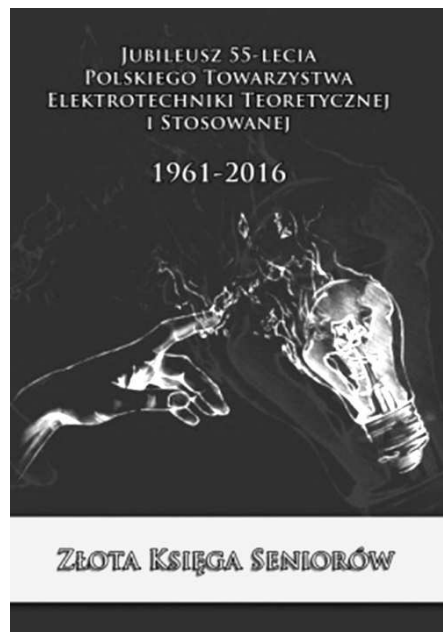
Zagadnieniami pomiarów magnetycznych zajmuje się już od dekad Oddział Częstochowski. Obecnie Symposium of Magnetic Measurements & Modeling SMMM jest konferencją międzynarodową o uznanej reputacji oraz pozwalającą na publikację w renomowanych czasopiśmie.

Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej dokumentuje swoją działalność w wydawanych cyklicznie rocznikach. Znajduje się w nich zestawienie najważniejszych dokonań Zarządu Głównego, Oddziałów oraz członków w poszczególnych latach.

PTETiS aktywnie współpracuje z redakcjami periodyków krajowych i zagranicznych, ułatwiając członkom publikację wartościowych prac naukowych, prezentowanych zwłaszcza na konferencjach.

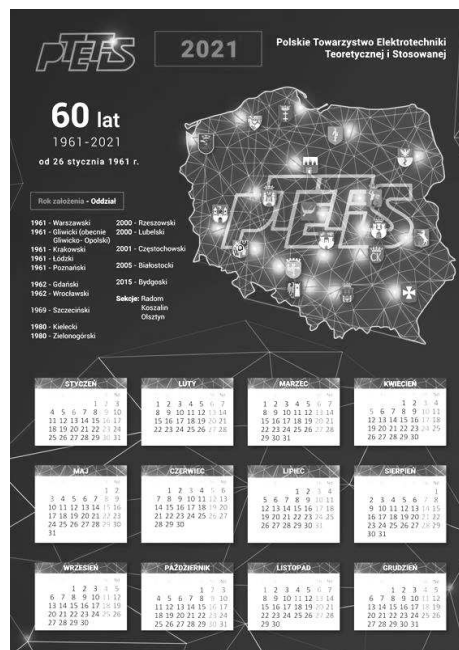
Bardzo ciekawą i oryginalną publikacją jest też Złota Księga Seniorów PTETiS. Zaprezentowano w niej sylwetki zaangażowanych w działalność stowarzyszenia Nestorów. Najcenniejsze w tej publikacji jest to, że autorzy przekazali

swoje opinie na temat tych czynników i postaw, które są najbardziej wartościowe w dążeniu do realizacji celów naukowych i życiowych.

Rys. 10. Złota Księga Seniorów PTETiS

Formą popularyzacji PTETiS jest też kalendarz, opracowywany od 2016 roku przez dr. hab. inż. Jacka Kuszniara z Oddziału Białostockiego. Jest to ważne wydawnictwo, przypominające o konferencjach organizowanych przez Towarzystwo. Kalendarz na rok 2021 przypomina o Roku Jubileuszowym.

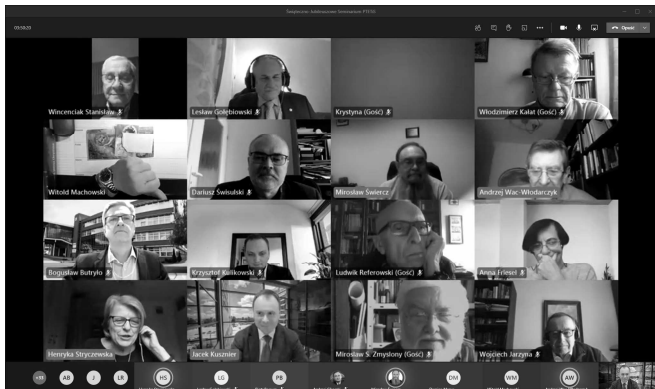

Rys. 11. Kalendarz PTETiS na rok 2021

Spółeczność PTETiS jest jak jedna duża rodzina. Ta integracja naukowców z całej Polski przejawia się nie tylko uczestnictwem w konferencjach czy sympozjach czysto naukowych. Konferencje oraz spotkania organizowane przez Oddziały pozwalają na wizytę w laboratoriach uczelni oraz bezpośrednie zapoznanie z badaniami tam realizowanymi, co często skutkuje nawiązaniem bliższej współpracy.

Od kilku lat PTETiS organizuje Wigilie Elektryków. Są to ważne spotkania, pozwalające na podsumowanie mijającego roku oraz nakreślenie działań na lata przyszłe. Każdego roku gości nas inny Oddział. Często Wigilie odbywają się w połączeniu z konferencjami naukowymi.

W ostatnim roku, ze względu na epidemię bezpośrednie spotkanie nie było możliwe. Aby tradycji stało się zadość, odbyło się ono zdalnie przez internet.

Rys. 12. Spotkanie Wigilijne członków PTETiS w warunkach epidemii, 18.12.2020

4. PODSUMOWANIE

60 lat działalności to dość krótki czas. Zdecydowanie nie jest to pora odejścia na emeryturę i wszyscy członkowie i działacze mają nadzieję, że emerytura dla PTETiS nigdy nie nadejdzie. W dalszym ciągu nadrzędnym celem jest ciągły rozwój oraz poszerzanie oferty Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Aby tak było, zachęcamy serdecznie wszystkich do współpracy i aktywnej działalności w strukturach naszego Towarzystwa.

HISTORY OF POLISH ELECTROTECHNICAL ASSOCIATIONS ON THE 60TH ANNIVERSARY OF POLISH SOCIETY OF THEORETICAL AND APPLIED ELECTRICAL ENGINEERING

The article presents the history of Polish technical associations. Organizations associating people professionally involved in electrical engineering have been operating since the nineteenth century, incl. in Paris, Lviv and Warsaw. In 1961, the Polish Society of Theoretical and Applied Electrical Engineering (PTETiS) was established. PTETiS is a scientific organization associating professors and junior scientists, which promotes and supports the development of electrical engineering. Currently, the number of members of PTETiS is approximately 960 people associated in 15 sections. As part of its activities, scientific conferences and published scientific publications are organized.

Keywords: history of electrical engineering, technical associations, PTETiS.

5. BIBLIOGRAFIA

1. Piłatowicz J.: Ruch stowarzyszeniowy inżynierów i techników polskich do 1939 r. T. II. Słownik polskich stowarzyszeń technicznych i naukowo-technicznych do 1939 r., Naczelna Organizacja Techniczna, Warszawa 2005.
2. Świsulski D.: Polska elektryka w medalierstwie i filatelistyce, Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw, Warszawa 2018.
3. Strzałkowski J.: Medale polskie 1901-1944. Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne, Warszawa 1981.
4. Michalski W.: 95 lat Oddziału Radomskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Biuletyn Informacyjny Oddziału Radomskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, nr 1/2016 (22), s. 3-12.
5. Wawrzyński A.: Początki ruchu stowarzyszeniowego elektryków na ziemiach polskich. Z kart historii elektryki na Pomorzu, Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk, Gdańsk 2012, s. 151-153.
6. Kossobudzki S., Smoluchowski W.: Zrzeszenia. Historia elektryki polskiej, tom 1, Nauka, piśmiennictwo i zrzeszenia, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1976.
7. Spis inżynierów elektryków polskich, Naczelna Organizacja Inżynierów Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Polskich Inżynierów Elektryków, Warszawa 1936.
8. Hübner P.: Akademia Nauk Technicznych. Forum Akademickie, R. 18, nr 12 (2011), s. 66-67.
9. Kołakowski T. E.: 95 lat Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919-2014, Warszawa-Katowice 2014.